

HSS-10

ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

The Effectiveness of Cooperative Education Students' Performance according to the
National Higher Education Qualification Standard Framework, Bachelor of Public
Administration Program, Department of Public Administration,
Northeastern University

วิฑูรย์ วีรศิลป์, นุชชิตา โยลัย

Witoon Weerasin, Nuchtida Yolai

อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิตสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

อีเมล: witoon.wee@neu.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงานที่ดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อประเมินประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ 2) เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้ การดำเนินการวิจัยเริ่มจากการออกแบบ การสร้างแบบสอบถาม หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม และส่งแบบสอบถามให้หน่วยงานที่นักศึกษาไปปฏิบัติงานสหกิจศึกษาตอบแบบสอบถาม จำนวน 15 หน่วยงาน/คน ใช้สถิติพื้นฐานโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ที่ดูแลการปฏิบัติงานของนักศึกษามีความเห็นต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของนักศึกษามีระดับปฏิบัติงานที่ ระดับการปฏิบัติงานมาก หรือความสามารถในการปฏิบัติงานภาพรวมอยู่ในระดับการปฏิบัติงานมาก เมื่อเรียงลำดับระดับความคิดเห็นของผู้ดูแลนักศึกษาต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานจากมากไปน้อย พบว่า ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 รองลงมาได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบอยู่ในระดับการปฏิบัติงานมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับการปฏิบัติงานมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ด้านความรู้ อยู่ในระดับการปฏิบัติงานมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ในระดับการปฏิบัติงานมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ตามลำดับ สำหรับข้อมูลที่ต้องการนำไปปรับปรุงพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ได้แก่ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91

คำหลัก: ประสิทธิภาพ, ทักษะการเรียนรู้, กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

Abstract

The objectives of this survey research were 1) to assess the effectiveness of the cooperative education students' performance according to the National Higher Education Qualifications Standard Framework, Bachelor of Public Administration Program, Department of Public Administration and 2) to apply the information for improving curriculum and developing learning skills to meet learning standards. The research was conducted by designing and creating a questionnaire and finding reliability of the questionnaire and sending a questionnaire to the agencies where students work in cooperative education for answering questionnaire in 15 sectors/persons. The statistics used to analyze data comprised mean, percentage and standard deviation.

The research results were found that: The person who supervises the student's performance had an opinion on the student's performance at the high level or the performance ability in overall was at the high level, when ranking the opinions of the student supervisors on the efficiency of work performance from highest to lowest, it was found that moral and ethical aspects were at the highest level of performance with an average level of 4.75, followed by interpersonal skills and responsibility at the highest level of performance with an average level of 4.69, intellectual skills were at a high level of performance with an average level of 4.19, knowledge aspect was at a high level of performance with an average level of 4.11 and numerical, communication and information technology analysis skills were at high level with an average level of 3.91, respectively. For information that should be used to improve learning skills including numerical analysis skills Communication and use of information technology has an average of 3.91.

Keywords: Effectiveness, Learning Skills, National Higher Education Qualifications Standard Framework

บทนำ

การจัดการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาตามมาตรฐานการอุดมศึกษา พ.ศ. 2562 มาตรา 35 กำหนดว่า สถาบันอุดมศึกษาควรทำความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคอุตสาหกรรม เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้โดยการปฏิบัติงานจริง และเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ สมรรถนะและคุณลักษณะอื่นให้สอดคล้องกับความต้องการของประเทศ และสอดคล้องตามมาตรฐานการศึกษาการอุดมศึกษา สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดทำข้อตกลงร่วมกับหน่วยงานในการจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล โดยผู้เรียนใช้เวลาส่วนหนึ่งในสถาบันอุดมศึกษาและอีกส่วนหนึ่งในสถานประกอบการของหน่วยงานดังกล่าว องค์ประกอบสำคัญที่จะได้มาซึ่งบุคลากรที่มีความสอดคล้องกับความต้องการขององค์กร คือ สถาบันอุดมศึกษาซึ่งเป็นผู้ผลิตทรัพยากรบุคคลให้กับหน่วยงานทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2558 (Thai Qualifications Framework for Higher Education, TQF: HEd) เป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษา ประกอบด้วยสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา ได้นำร่องสหกิจศึกษา (Cooperative Education) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 ภายใต้แนวคิด “สหกิจศึกษา

พัฒนาบัณฑิต ช่วยเศรษฐกิจของชาติ” โดยมีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มศักยภาพให้บัณฑิตมีคุณภาพและตรงความต้องการของตลาดแรงงาน เป็นระบบการศึกษาที่จัดให้มีการเรียนการสอนในสถานศึกษาสลับกับการไปหาประสบการณ์โดยตรงจากการปฏิบัติงานจริง ณ องค์กรอย่างมีระบบ ด้วยความร่วมมือจากองค์กรและทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เป็นระบบการศึกษาที่ผสมผสานการเรียนกับการปฏิบัติการ (Work Integrated Learning)” (สมาคมสหกิจศึกษาไทย, 2552)

ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมและการบริหารจัดการภาครัฐ โดยเฉพาะการพัฒนาบุคลากรด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ประกอบกับ การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 มีเป้าหมายไปที่ผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะในศตวรรษที่ 21 โดยผู้เรียนจะใช้ความรู้ในสาระหลักไปบูรณาการสั่งสมประสบการณ์กับทักษะ 3 ทักษะ เพื่อดำรงชีวิตในศตวรรษที่ 21 คือ ทักษะด้านการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศสื่อและเทคโนโลยี และทักษะชีวิตและอาชีพ ซึ่งการจัดการศึกษาจะใช้ระบบส่งเสริมการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ห้าระบบ คือ ระบบมาตรฐานการเรียนรู้ ระบบการประเมินผล ทักษะการเรียนรู้ ระบบหลักสูตรและวิธีการสอน ระบบการพัฒนางานอาชีพ และระบบแหล่งเรียนรู้และบรรยากาศการเรียนรู้ การศึกษานับเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเตรียมความพร้อมของคนทั้งในด้านความรู้ ความคิด และคุณลักษณะต่างๆ ให้สามารถดำรงตนอยู่ในสังคมร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รวมถึงยังสามารถสร้างหรือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของชาติให้มีคุณลักษณะที่ตอบสนองต่อความต้องการของหน่วยงาน สังคม และเพื่อจัดทำแผนกลยุทธ์การพัฒนาสถานศึกษา จำเป็นต้องทราบสภาพการพัฒนาของสถานศึกษาเป็นอย่างไร ได้แก่ จุดอ่อน-จุดแข็ง (พินิจ มีคำทอง, โกวิทย์ แสนพงษ์, 2562)

ด้วยเหตุผลข้างต้นที่ได้กล่าวมา วิธีการหนึ่งที่สำคัญที่จะทำให้ทราบถึงทักษะการเรียนรู้ของนักศึกษาที่จะจบออกไปเป็นบัณฑิตที่มีคุณภาพ ซึ่งเป็นผลผลิต (Products) ของหลักสูตรที่จะนำมาใช้ในการจัดการศึกษาก็คือการประเมินประสิทธิผลของนักศึกษาที่ออกไปปฏิบัติสหกิจศึกษายังสถานประกอบการต่างๆ ว่ามีทักษะความพร้อมและความเหมาะสมเพียงใดกับลักษณะของวิชาและความต้องการของหน่วยงาน และสังคมตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อประเมินประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์
2. เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาพัฒนาปรับปรุงหลักสูตรและพัฒนาทักษะการเรียนรู้ ให้เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการเรียนรู้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ซึ่งมีวิธีดำเนินการดังนี้

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามประเมินประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาตามมาตรฐานทักษะการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นมีขั้นตอนการสร้าง โดย
 - (1) ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าตำรา รายงานการวิจัย วิทยานิพนธ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - (2) นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นให้หัวหน้าสาขาวิชา อาจารย์ประจำหลักสูตร ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้คือ หัวหน้าหน่วยงาน/สถานประกอบการที่นักศึกษาไปปฏิบัติสหกิจศึกษา ของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ ปีการศึกษา 2564

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

(1) ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ตำแหน่งปัจจุบัน เพศ อายุ ประสบการทำงาน ประเภทของหน่วยงาน ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบสอบถามปลายปิดแบบคำตอบหลายตัวเลือก (Multiple Choices Question)

(2) ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ แบ่งออกเป็น 5 ด้านประกอบด้วย ด้านที่ 1 คุณธรรม จริยธรรม จำนวน 5 ข้อ ด้านที่ 2 ความรู้ จำนวน 5 ข้อ ด้านที่ 3 ทักษะทางปัญญา จำนวน 5 ข้อ ด้านที่ 4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ จำนวน 5 ข้อ และด้านที่ 5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ จำนวน 3 ข้อ สำหรับตอนที่ 2 มีลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ชนิด 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด

(3) ตอนที่ 3 ความคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติมมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด

4. ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของเครื่องมือวิจัยตามหลักวิชาการ

(1) การตรวจสอบความเที่ยงตรง

1) ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา ซึ่งในแต่ละคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.66 – 1 ซึ่งมากกว่า 0.5 แสดงว่าแบบสอบถามมีคุณภาพตรงตามเนื้อหาอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ (บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์, 2554)

2) การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์ แอลฟา (Alpha-Coefficient) มีค่าเท่ากับ 0.72 ถือว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นอยู่ในระดับสูงสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการทำการวิจัยต่อไป (ชยันต์ วรรณะภูติ, 2536)

5. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

(1) การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยเก็บข้อมูลจากหน่วยงานที่นักศึกษาไปปฏิบัติสหกิจศึกษา ผู้วิจัยได้ทำหนังสือและแบบสอบถามขอความอนุเคราะห์ถึงหัวหน้าหน่วยงาน/สถานประกอบการที่นักศึกษาปฏิบัติงานอยู่ เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามระหว่างการออกนิเทศสหกิจศึกษา

(2) การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ

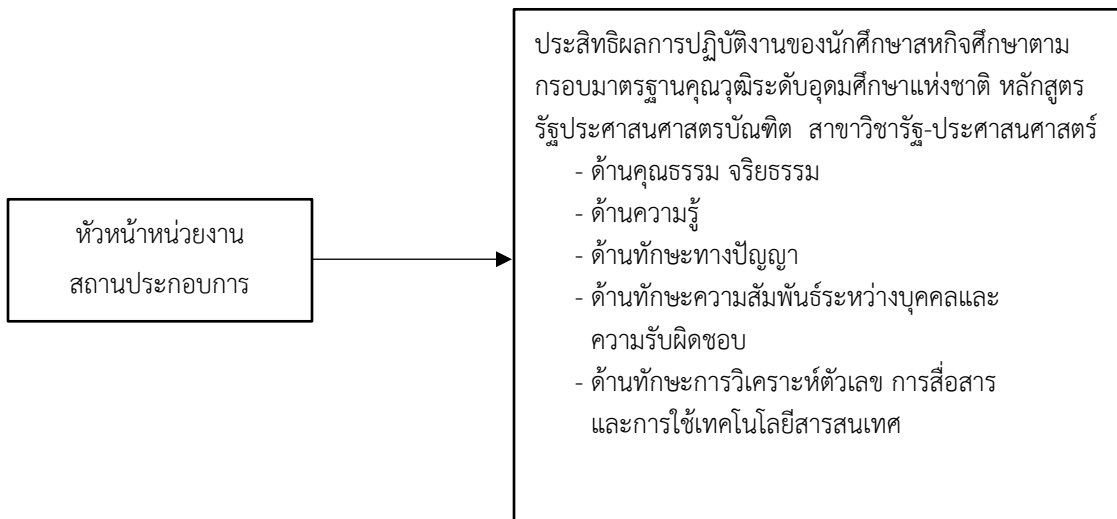
- 5 หมายถึง ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมากที่สุด
- 4 หมายถึง ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมาก
- 3 หมายถึง ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานปานกลาง
- 2 หมายถึง ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานน้อย
- 1 หมายถึง ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำทักษะการเรียนรู้ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษาของหลักสูตรมาเป็นกรอบแนวความคิดตาม มคอ. 2 หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563) มหาวิทยาลัย ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา)

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยได้รวบรวมข้อมูลความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงานสถานประกอบการ แล้วแปรผลที่ได้จากแบบประเมิน ประสิทธิภาพการปฏิบัติงานโดยใช้สถิติพื้นฐาน มีผลการวิเคราะห์ดังตารางที่ 1 และ 2

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่ง		
หัวหน้าหน่วยงาน	3	20
หัวหน้ากลุ่ม/หัวหน้าฝ่าย	12	80
2. เพศ		
ชาย	8	53.30
หญิง	7	46.70
3. อายุ		
ต่ำกว่า 31 ปี	1	6.60
31 – 40 ปี	4	26.70
41 – 50 ปี	4	26.70
มากกว่า 50 ปี	6	40.00
4. ประสบการณ์ทำงาน		
1-5 ปี	1	6.60
6-10 ปี	2	13.40
11-15 ปี	3	20.00
16 ปีขึ้นไป	9	60.00
5. ประเภทของหน่วยงาน		
ส่วนราชการ	15	100
หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ	-	-
หน่วยงานเอกชน	-	-

จากตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ข้อ ประกอบด้วย ตำแหน่งปัจจุบันเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน ประเภทของหน่วยงาน พบว่า หัวหน้าหน่วยงาน/สถานประกอบการ ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 15 คน ตำแหน่งหัวหน้างาน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20 หัวหน้าหน่วยงาน/หัวหน้าฝ่าย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80 เป็นเพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.30 เป็นเพศหญิง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.70 อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60 อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 มากกว่า 50 ปี จำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 40.00 ประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60 ประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40 ประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ประสบการณ์ทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และประเภทของหน่วยงาน เป็นหน่วยงานราชการ จำนวน 15 หน่วยงาน/คน คิดเป็นร้อยละ 100

ตารางที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา
(ทักษะการเรียนรู้)

ด้าน ที่	รายการ	ค่า เฉลี่ย	ค่า SD	ระดับ ความคิดเห็น
1	คุณธรรม จริยธรรม	4.75	0.33	มากที่สุด
2	ความรู้	4.11	0.42	มาก
3	ทักษะทางปัญญา	4.19	0.39	มาก
4	ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ	4.69	0.47	มากที่สุด
5	ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ	3.91	0.41	มาก
ค่าเฉลี่ยรวม		4.33	0.40	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่าภาพรวมหัวหน้าหน่วยงาน/สถานประกอบการ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$, $SD = 0.40$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากที่สุด พบว่า ด้านที่มีระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมากที่สุด ได้แก่ ด้านที่ 1 คุณธรรม จริยธรรม ($\bar{X} = 4.75$, $SD = 0.33$) ด้านที่ 4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ พบว่าระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมาก ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.37$) ด้านที่ 3 ทักษะทางปัญญา มีประสิทธิผลระดับการปฏิบัติงานมาก ($\bar{X} = 4.19$, $SD = 0.39$) ด้านที่ 2 ความรู้ พบว่าระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมาก ($\bar{X} = 4.11$, $SD = 0.42$) ด้านที่ 5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ พบว่ามีระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมาก ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.41$)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย “ประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ หลักสูตรรัฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตรบัณฑิต สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ด้านข้อมูลทั่วไปของหน่วยงานตอบแบบสอบถามประสิทธิผลการปฏิบัติงาน จำนวนทั้งหมด 15 หน่วยงาน/คน แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 5 ข้อ ประกอบด้วย ตำแหน่งปัจจุบัน เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน และประเภทของหน่วยงาน พบว่า หัวหน้าหน่วยงาน/สถานประกอบการ ตอบแบบสอบถาม จำนวนทั้งหมด 15 คน ตำแหน่งหัวหน้างาน จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20 หัวหน้าหน่วยงาน/หัวหน้าฝ่าย จำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 80 เป็นเพศชาย จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 53.30 เป็นเพศหญิง จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 46.70 อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60 อายุ 31 – 40 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 อายุ 41 – 50 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 26.70 มากกว่า 50 ปี จำนวน 6 คนคิดเป็นร้อยละ 40.00 ประสบการณ์ทำงาน 1-5 ปี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 6.60 ประสบการณ์ทำงาน 6-10 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 13.40 ประสบการณ์ทำงาน 11-15 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 20.00 ประสบการณ์ทำงาน 16 ปีขึ้นไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 60.00 และประเภทของหน่วยงาน เป็นหน่วยงานราชการ จำนวน 15 หน่วยงาน/คน คิดเป็นร้อยละ 100

2. ด้านความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ โดยรวมอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.33 แยกตามรายชื่อดังนี้ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับประสิทธิผล การปฏิบัติงานมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.75 รองลงมาได้แก่ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ใน ระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 ด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.19 ด้านความรู้ อยู่ในระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.11 และด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.91 ตามลำดับ ผลการวิจัยดังกล่าว ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้บริหาร เจ้าของ กิจการ หรือผู้ทรงคุณวุฒิ จากหน่วยงานของทางราชการ/รัฐบาลที่ไม่ใช่รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐบาลที่เป็นรัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของเอกชน หน่วยงานอื่นๆ ที่พบว่า ปัจจัยทั้ง 5 ตัวมีความสัมพันธ์และมีความสำคัญต่อความสำเร็จของนักศึกษาสหกิจ ศึกษา สอดคล้องกับแนวทางการปฏิบัติตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2558 (Thai Qualifications Framework for Higher Education) (TQF : HEd) ซึ่งเป็นกรอบแสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาาระดับอุดมศึกษาของประเทศ เพื่อนำนโยบายในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในส่วนของมาตรฐานการอุดมศึกษาไปสู่การปฏิบัติในสถาบันอุดมศึกษาอย่างเป็น รูปธรรม เน้นการจัดการศึกษาที่ผลการเรียนรู้ของนักศึกษา โดยมีหลักการสำคัญคือ เป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการวัดการศึกษาตามที่กำหนดใน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 มุ่งเน้นที่ Learning Outcomes มุ่งประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไว้แล้วเกี่ยวกับเรื่องหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนเข้าไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงให้ เป็นเรื่องเดียวกัน เป็นเครื่องมือการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้าง ความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง/มีส่วนได้ส่วนเสีย มุ่งคุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบัน และส่งเสริมการเรียนรู้ตลอด ชีวิต และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อินทิรา มีอินทร์เกิด (2562) เรื่อง การบูรณาการการจัดการสหกิจศึกษาเพื่อสร้างบัณฑิตเชิง ผู้ประกอบการ ด้านสมรรถนะการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในสถานประกอบการภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ประกอบด้วย ด้านคุณธรรม จริยธรรมด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะการวิเคราะห์ เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ โดย ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($X = 3.85$)

2.1 ความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงาน/สถานประกอบการ ต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ของนักศึกษาสหกิจ ศึกษา ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านคุณธรรม จริยธรรม อยู่ในระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมากที่สุด โดยมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่ตระหนักในคุณค่า และคุณธรรม จริยธรรม เสียสละ และซื่อสัตย์สุจริต มีวินัยตรงต่อเวลา และความ รับผิดชอบต่อตนเอง วิชาชีพและสังคม มีภาวะความเป็นผู้นำและผู้ตาม สามารถทำงานเป็นทีม เคารพสิทธิและรับฟังความคิดเห็น ของผู้อื่น รวมทั้งเคารพในคุณค่าและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ และเคารพกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ขององค์กรและสังคม มี จริยธรรมทางวิชาชีพ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัชดาภรณ์ ดันติกุล (2559) สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย ไลยอลงกรณ์ ในพระนามราชูปถัมภ์ (2559) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ พระนครศรีอยุธยาโดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ บุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาที่บัณฑิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏพระนครศรีอยุธยา ปฏิบัติงานพบว่าผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจต่อคุณลักษณะหรือความสามารถในการปฏิบัติงานของ บัณฑิตในด้านคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ในทุกรายการโดยเฉพาะอย่างยิ่งความซื่อสัตย์ ขยัน อดทน กระตือรือร้นใน การปฏิบัติงาน และเคารพกฎระเบียบและข้อบังคับของหน่วยงาน

2.2 ความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงาน/สถานประกอบการต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ของนักศึกษาสหกิจศึกษา ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ อยู่ในระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมากที่สุด โดยมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่สามารถสื่อสารกับกลุ่มคนหลากหลายได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกของผู้ร่วมทีมทำงาน มีความรับผิดชอบในการกระทำของตนเองและรับผิดชอบงานในกลุ่ม ทั้งส่วนตัวและส่วนรวม มีความรับผิดชอบการพัฒนาการเรียนรู้ทั้งของตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สันท์สินี กันโสภาส และคณะ(2555) วิฑูร กิจเครือ และคณะ (2552) ที่ผู้ประกอบการที่เป็นหน่วยงานเอกชน รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจมีความพึงพอใจต่อการฝึกงานของนักศึกษาในด้านมนุษยสัมพันธ์มากเป็นอันดับ 1

2.3 ความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงาน/สถานประกอบการต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ของนักศึกษาสหกิจศึกษา ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านทักษะทางปัญญา อยู่ในระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมาก โดยคิดอย่างมีวิจารณญาณและอย่างเป็นระบบ สามารถสืบค้น ตีความ และประเมินสารสนเทศ เพื่อใช้ในการแก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์ สามารถรวบรวม ศึกษา วิเคราะห์ และสรุปประเด็นปัญหาและความต้องการ สามารถประยุกต์ความรู้และทักษะกับการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ อินทิตรา มีอินทร์เกิด (2562) เรื่อง การบูรณาการการจัดการสหกิจศึกษาเพื่อสร้างบัณฑิตเชิงผู้ประกอบการ ด้านสมรรถนะการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในสถานประกอบการภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ด้านทักษะทางปัญญาอยู่ในระดับมาก (X= 4.16)

2.4 ความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงาน/สถานประกอบการต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ของนักศึกษาสหกิจศึกษา ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านความรู้ อยู่ในระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมาก โดยมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีที่สำคัญในเนื้อหาสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ สามารถวิเคราะห์ปัญหา เข้าใจและอธิบายรวมทั้งประยุกต์ความรู้ ทักษะ และการใช้เครื่องมือที่เหมาะสมกับการแก้ไขปัญหา รวมทั้งการนำไปประยุกต์ใช้ เข้าใจและสนใจพัฒนาความรู้ สามารถบูรณาการความรู้ในสาขาวิชา กับความรู้ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สอดคล้องกับงานวิจัยของ อินทิตรา มีอินทร์เกิด (2562) เรื่อง การบูรณาการการจัดการสหกิจศึกษาเพื่อสร้างบัณฑิตเชิงผู้ประกอบการ ด้านสมรรถนะการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษาในสถานประกอบการภายใต้กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ด้านความรู้อยู่ในระดับมาก (X= 4.14) และยังสอดคล้องงานวิจัยของ กองวิเทศสัมพันธ์และการประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย (2561) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนายจ้าง/ผู้ประกอบการ/ผู้ใช้บัณฑิตมีความพึงพอใจในด้านความรู้ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.49 คิดเป็นร้อยละ 89.80 ดังนี้ มีความรู้เชิงวิชาการทั่วไป องค์กรความรู้/ข่าวสารใหม่ๆ ทันต่อเหตุการณ์ มีความรู้ความสามารถ รู้ลึกในวิชาชีพ มีความสามารถในการนำความรู้ที่เรียนมาประยุกต์ไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างสร้างสรรค์ มีความสามารถในการวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่เหมาะสมตามหลักวิชาการวิชาชีพ มีความสามารถในการบูรณาการความรู้ในวิชาชีพกับความรู้ ในศาสตร์อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.5 ความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงาน/สถานประกอบการต่อประสิทธิผลการปฏิบัติงาน ของนักศึกษาสหกิจศึกษา ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับประสิทธิผลการปฏิบัติงานมาก โดยมีคุณลักษณะของบัณฑิตที่มีทักษะในการใช้เครื่องมือที่จำเป็นที่มีอยู่ในปัจจุบันต่อการทำงานที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ สามารถแนะนำประเด็นการแก้ไขปัญหา โดยใช้สารสนเทศทางคณิตศาสตร์หรือการแสดงผลมิติประยุกต์ต่อปัญหาที่เกี่ยวข้องอย่างสร้างสรรค์ สามารถสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งปากเปล่าและการเขียน พร้อมทั้งเลือกใช้รูปแบบของสื่อการนำเสนอได้อย่างเหมาะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2560) ได้ทำการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของนายจ้างผู้ประกอบการ ผู้บังคับบัญชาบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความพึงพอใจที่มีต่อบัณฑิตตามมุมมองของนายจ้างผู้ประกอบการ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2560 ผลการวิจัยพบว่าความพึงพอใจที่มีต่อบัณฑิตในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ อยู่ในระดับมาก ดังนี้ มีความรู้และทักษะในการใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่สำคัญสำหรับงานในหน้าที่มีการนำเอาเทคโนโลยีต่างๆ มาปรับปรุงงานให้ดีขึ้น เช่น รวบรวม ประมวลผลและวิเคราะห์ผล เป็นต้น สามารถสรุปประเด็น/หัวข้อในการประชุม/สนทนา ได้ถูกต้องชัดเจนมีความสามารถในการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพและเข้าใจง่าย

ข้อเสนอแนะ

1. นำข้อมูลทักษะการเรียนรู้ ตามมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดมาพัฒนาปรับปรุงการเรียนการสอนในปีการศึกษาต่อไป
2. นักศึกษาควรมีส่วนร่วมในตอบแบบสอบถามการวิจัยและแสดงความคิดเห็นในมุมมองของการปฏิบัติงานสหกิจศึกษาในหน่วยงานหรือสถานประกอบการ
3. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรทำการวิจัยการปฏิบัติงานของนักศึกษาสหกิจศึกษา สาขาต่างๆ หรือต่างสถาบัน เพื่อเปรียบเทียบประสิทธิผลการปฏิบัติงานของแต่ละสาขาและสถาบัน

เอกสารอ้างอิง

กองวิเทศสัมพันธ์และการประกันคุณภาพ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย. (2561). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต ประจำปีการศึกษา 2560 รุ่นปีการศึกษา 2559* มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัยกองแผนงาน สำนักงานอธิการบดี.

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. *ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อคุณภาพของบัณฑิตระดับปริญญาตรี โท และเอก ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติรุ่นปีการศึกษา 2558 – 2559* มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557. สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. 2558

ชัยนต์ วรรณะภูติ. (2536). *การกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่องานพัฒนา*. สถาบันวิจัยและพัฒนา. มหาวิทยาลัยขอนแก่น

บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์. (2547). *ระเบียบวิธีวิจัยทางสังคมศาสตร์*. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: จามจุรีโปรดักท์

พินิจ มีคำทอง.โกวิทย์ แสนพงษ์. (2562). *เทคนิคการวิเคราะห์สภาพการพัฒนาเพื่อการวางแผนกลยุทธ์ของสถานศึกษา*.

วารสารวิชาการและวิจัย.มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.

รัชดาภรณ์ ดันติกุล. (2559). *ความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏ*. พระนครศรีอยุธยา.

มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สำนักพัฒนาคุณภาพการศึกษา. (2560). *ความพึงพอใจของนายจ้างผู้ประกอบการบังคับบัญชาบัณฑิต* : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2558. (2558, 13 พฤศจิกายน). ราชกิจจานุเบกษา. เล่มที่

132 ตอนพิเศษ 295ง,

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. (2562, 1 พฤษภาคม). ราชกิจจานุเบกษา.
เล่มที่ 136 ตอนที่ 57ก,
สมาคมสหกิจศึกษาไทย. (2552). *มาตรฐานและการประกันคุณภาพการดำเนินงานสหกิจศึกษา*. (พิมพ์ครั้งที่3). นครราชสีมา
สัณฑ์สินี กันโสภาส, พิกุล แก้วคลื่นสุวรรณ,รุ่งเพชร มาน้อย.(2555). *การศึกษาความพึงพอใจของสถานประกอบการต่อการฝึกงาน
ของนักศึกษาวิทยาลัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล ประจำปี การศึกษา 2555*
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรบัณฑิต (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.2563) มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
วิฑูร กิจเครือ, ชลิตร์ มณีสุวรรณ , ชนิตา พลอยสุกใส. (2552). *ความพึงพอใจของสถานประกอบการที่มีต่อนักศึกษาฝึกงาน
วิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรีปีการศึกษา 2552 (ผลงานทางวิชาการบุคลากรวิทยาลัยเทคนิคสุพรรณบุรี)*. สุพรรณบุรี
อินทิรา มีอินทร์เกิด (2562) การบูรณาการการจัดการสหกิจศึกษาเพื่อสร้างบัณฑิตเชิงผู้ประกอบการ. *วารสารมนุษยศาสตร์และ
สังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยธนบุรี*. 14(3) (กันยายน – ธันวาคม 2563).